

Tekutý Arskontakt?

Brno, Nová radnice – Galerie Jižní křídlo, 18.4.-15.5.

V Brně byl zahájen už IV. Ročník konfrontace výtvarného umění mladých autorů Arskontakt, jenž letos nabízí bilanční výstavu pouze těch autorů, kteří v soutěžích předchozích ročníků zvítězili.

Vše začalo před více než 4 lety, kdy se v hlavě Kateřiny Tučkové zrodila představa projektu, který dostane studenty umění do prodejních galerií a veřejného povědomí. Než si stihla uvědomit rozsáhlost svého plánu, byly přípravy 1. ročníku v plném proudu. Uskutečnila se tak na jaře 2003 první konfrontace mladých výtvarníků (do 26 let) a od té doby se jí už třikrát zúčastnila většina uměleckých škol v Čechách, na Moravě a ve Slezsku (viz. At. č.9, 13/05, 10/06). V prostorách několika brněnských galerií se již třikrát nahromadila malířská, grafická a fotografická díla či instalace zaslané studenty, z nichž byli vybíráni vždy tři vítězové. Odměnění byli mimo jiné nabídkou samostatné výstavy v jedné ze spřátelených galerií. V Brně také vznikla galerie Artkontakt. První vítěze – Martina Salajku (1981), Jana Karpíška (1981) a Václava Kočího (1981) – vystřídali v roce 2005 Radoslav Zrubec (1982), Pavla Zemková (1972) (sic!)*, Tereza Janečková (1981), ty pak při další konfrontaci Alice Hilmarová (1976), Ludmila Smejkalová (1979) a Igor Grimmich (1979).

Na jaře 2006 se v tisku psalo o tom, že se „vyplatí konfrontaci sledovat“, porotci i sponzoři si tiskli ruce, předávali květiny, široké úsměvy a krátké proslovy. Mladí umělci získali potlesk, naděje i ceny a ohlas na stránkách uměleckých periodik. Galerii Artkontakt protékala „nezavedená“ díla do rukou zavedeným sběratelům. IV. Ročník konfrontace byl ve svém názvu pozměněn sykvkou na Arskontakt.

Změn bylo víc: namísto konfrontace 30 soutěžících se jedná o bilanční expozici 9 vítězů v jediné galerii, vernisáž proběhla bez kytic a dlouhých proslovů, s neformálním vystoupením hudebníků skupiny Punkwa. To už není výstava „živé dílny současného mladého českého a moravského umění“ (Jan Kříž), která slibuje: „Uvidíte, co jste ještě neviděli!“, ale spíš unavené přešlapování před otázkou: „Co jsme to vlastně viděli?“

Proměna měla praktický důvod: vyčkávaní na nová jména. Převažující malba poukazuje na určité motivy či principy, které vyzorujeme téměř ve všech vystavených „zprávách“. Úvodní dvě malby Igora Grimmicha navozují znepokojivou atmosféru pensylvánských krajin Andrea Wyetha. Jsou následovány netopýřím Ultrazvukem Jana Karpíška a dvojicí somnambulních vizí Martina Salajky. Všechny poukazují na moment přechodu z jednoho

světa do druhého, ne už ovšem jako navštívení a poukázání na možné „jiné“, ale jako na sebezpozorování při proměně, kterou provází nejasný kontakt se smrtí. Už nejsme znepokojováni odhalením zdánlivosti všedních věcí, protože to už je všem známo. Jsme přizváni k účasti na proměnách (Martin Salajka), stojíme na odvrácené straně (Igor Grimmich), jsou nám představena tamní pravidla (Jan Karpíšek: Probíhá výměna hmoty). (sic!)** Podobně, třebaže vyjádřeno abstraktní linkou, se přecházení a proměna objevuje v obrazech Václava Kočího. Mnohé z objektů zaměřují pozornost samy na sebe jako na alternativu – zrcadlo sebe zapírající (Alice Hilmarová: Chleba, Nanuk; doslova převrácená perspektiva pohledu „z obrazu do galerie“ Terezy Janečkové – Pavlína Míčové: Tekuté galerie). Zvláštní postavení má v tomto kontextu instalace Alice Hilmarové. Zahrnuje „ztělesněné“ autorčiny vzpomínky a pohrává si s proměnou identity objektu, který se na základě paměťové předlohy zjevil jako „obyčejná věc“. Poněkud izolovaně působí akrylové abstrakce Radoslava Zrubce, jenž se k převažujícímu vyznění výstavy přibližuje přerušováním či vynecháváním barevné plochy na plátně, čímž převrací pozornost ze samotné malby na místo a plochu mimo ni.

Podíváme-li se skrz lazury Tekutých galerií na projekt Arskontakt, zahlédneme koleso, které semlelo několik obrazů, objektů a jmen. Semlelo je poctivě, podle předsevzetí a vpisovaných do žádostí a smluv. Letos se prozíravě pootočilo naprázdno. Doufejme, že v příštím roce bude mlít dál.

Helena Hradská

Ateliér, č. 10/2007, str.5